

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obo/24/2016
Identifikačné číslo spisu:	9016898483
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9016898483.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu: N. Z., rod. V., nar. XX. marca XXXX, bytom V. N. č. XXX/XX, XXX XX R.-N., zast. JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, Radlinského 1718, 026 01 Dolný Kubín, proti žalovanému: L. U. A., H. Z. XX, XXX XX N. N., správca konkurznej podstaty úpadcu Jozef Senko, Exnárova 21, 010 01 Žilina, zast. Mgr. Róbertom Antalom, advokátom, so sídlom Ul. Kláry Jarunkovej 2, 974 01 Banská Bystrica, o náhradu škody vo výške 125.000 Eur, o odvolaní žalobcu, proti opravnému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. mája 2016, č. k. 45Cbi/86/2003-256, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky opravné uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. mája 2016, č. k. 45Cbi/86/2003-256 p o t v r d z u j e.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením krajský súd /ďalej súd prvej inštancie/ opravil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 04. decembra 2014, č. k. 45Cbi/86/2003-226, ktorým žalobu zamietol a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 6.218,59 Eur. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pri písaní uvedeného rozsudku súd prvej inštancie v záhlaví neuviedol právneho zástupcu žalovaného Mgr. Róberta Antala, advokáta, so sídlom Ul. Kláry Jarunkovej 2, Banská Bystrica, a omylom vo výroku o náhrade trov konania uviedol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 6.218,59 Eur.

2. Súd prvej inštancie po poukaze na ust. § 164 O. s. p., podľa ktorého súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti, zrejmu nesprávnosť, t. j. neuvedenie zástupcu žalovaného Mgr. Róberta Antala, advokáta, so sídlom Ul. Kláry Jarunkovej 2, 974 01 Banská Bystrica, opravil. Ďalej opravil ako zrejmu nesprávnosť aj výrok o náhrade trov konania, ktorý bol v rozpore s odôvodnením rozhodnutia a podľa ktorého správny výrok znie, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 6.218,59 Eur.

3. Proti opravnému uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie. Podľa odvolateľa napadnuté uznesenie nie je v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p., čo naplňa dôvod jeho zrušenia podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., t. j. z dôvodu odňatia možnosti žalobcu konať pred súdom. Súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím sú v posudzovanom prípade založené odvolacie dôvody v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O. s. p. a ust. § 205 ods. 2 písm. b/, d) a f) O. s. p. Procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého uznesenia, ako aj samotné napadnuté rozhodnutie je podľa odvolateľa nesprávne, nezákonné a bolo vydané v rozpore s ust. § 164 O. s. p. Na základe opravného uznesenia nie je možné dodatočne, opraviť pôvodný rozsudok a úplne zmeniť odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, ako aj subjekt k rukám ktorého sa má povinnosť uložená pôvodným uznesením plniť. Odvolateľ má za to, že napadnuté uznesenie nie je dostatočne odôvodnené a nemá náležitosti v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Len samotné konštatovanie súdu prvej inštancie o aplikácii ust. § 164 O. s. p. a ust. § 167 ods. 2 O. s. p. nie je v rovine zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia dostačujúce. Odôvodnenie uznesenia musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p., ak ich verdikt súdu neobsahuje je nepreskúmateľný. Jedným z princípov, predstavujúcich súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej (III. ÚS 36/2010). Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 77/02, II. ÚS 63/06, III. ÚS 127/2010), každý má právo na to, aby sa v jeho veci pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky, alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto, ani iné základné práva obmedziť spôsobom, zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torria C. Španielsko z 9. decembra 1994, Hiro Balany c. Španielsko z 9. decembra 1994). Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) tiež vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy (čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky, nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne nedostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa odvolateľa absolútne chýba logické vysvetlenie, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. V odôvodnení napadnutého uznesenia nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Neuvedol, ako dôkazy vyhodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, čo vyšlo za konania najavo a ako vec právne posúdil (primerane uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/48/2012 z 27. júna 2012).

4. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý považuje napadnuté opravné uznesenie za vecne správne rozhodnutie. Konajúci súd postupoval podľa ust. § 164 O. s. p., podľa ktorého súd kedykoľvek, aj bez návrhu, opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. V danom prípade sa nejednalo o chyby v písaní alebo počítaní, ale o tzv. iné zrejme nesprávnosti, spočívajúce v tom, že žalovaný nebol v záhlaví rozsudku označený úplne, keď pri písaní rozsudku omylom nebol uvedený aj právny zástupca žalovaného a po ďalšie, pri písaní rozsudku bol výrok o náhrade trov uvedený

nesprávne v tom zmysle, že hoci bol v konaní úspešným účastníkom žalovaný, a teda jemu mala byť prisúdená náhrada trov súdneho konania, v texte predmetného výroku je to omylom uvedené naopak.

5. V prejednávanej veci začalo odvolacie konanie do 30. júna 2016. Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný súdny poriadok /ďalej len C. s. p./ nadobudol účinnosť 1. júla 2016 a ustanovením § 473 zrušil Občiansky súdny poriadok.

6. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1, ods. 2, ods. 4 C. s. p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

8. Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného odvolacieho konania v zmysle ustanovenia § 470 ods. 4 C. s. p. /ktoré sa začalo do 30. júna 2016/ prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania, v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených odvolateľom /§ 379 a § 380 ods. 1 C. s. p./ a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie podľa ust. § 164 O. s. p. opravil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 4. decembra 2014, č. k. 45Cbi/86/2003-226, ktorým žalobu zamietol a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 6.218,59 Eur. Podľa ust. § 164 O. s. p. súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. Citovanému ust. § 164 O. s. p. zodpovedá ust. § 224 C. s. p. podľa ktorého, súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. Z uvedeného vyplýva, že v platnej právnej úprave je právna úprava opravy chyby rovnaká. Podľa názoru odvolacieho súdu, opomenutie uvedenia ustanoveného právneho zástupcu žalovaného v záhlaví rozhodnutia, ako aj nesprávne označenie strany sporu vo výroku o trovách v prejednávanej veci sú takými chybami, ktoré je možné opraviť postupom podľa ust. § 164 O. s. p. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie zo 4. decembra 2014, č. k. 45Cbi/86/2003-226, ktorý bol opravovaný, na piatej strane vyplýva, že úspešnému žalovanému bola priznaná náhrada trov konania vo výške 6.218,59 Eur. Keďže pri vyhlásení rozsudku súd prvej inštancie nerozhodol o trovách konania, nebol viazaný takýmto svojim výrokom, čo mu umožnilo, opravou rozsudku dať do súladu zrejmu nesprávnosť rozhodnutia, t. j. výrok rozhodnutia s jeho odôvodnením. Súd prvej inštancie súčasne správne aplikáciou § 164 O. s. p. opravil neúplné označenie žalovaného tak, že doplnil, uviedol jeho právneho zástupcu v záhlaví.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Podľa ust. § 157 ods. 2 O. s. p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa ust. § 167 ods. 2 O. s. p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku. Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že súd svoje rozhodnutie riadne odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. a v súlade s požiadavkou preskúmateľnosti. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho procesného rozhodnutia o oprave chýb riadne a zrozumiteľne vysvetlil, z akých dôvodov opravil pôvodný rozsudok a v tomto napadnutom rozhodnutí, dal odpoveď na všetky otázky, ktoré majú pre túto formu rozhodnutia podstatný význam.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorých sa dovoľáva odvolateľ vo svojom odvolaní a najmä na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 329/04, podľa ktorého, súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

13. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, čím bola splnená podmienka na potvrdenie rozhodnutia súde prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p.

14. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania /§ 430 O. s. p./.